

عنوان مقاله:

غربال ارقام و لاین های امیدبخش گندم از لحاظ واکنش به عامل بیماری باکتریایی نواری غلات *Xanthomonas translucens* pv. *Undulosa*

محل انتشار:

پژوهشنامه اصلاح گیاهان زراعی، دوره 13، شماره 40 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

علی علیزاده علی آبادی - *Iranian Research Institute of Plant Protection (IRIPP), Agricultural Research, Education and Extension Organization (AREEO) Tehran, Iran*

ابوالقاسم قاسمی - *Iranian Research Institute of Plant Protection (IRIPP), Agricultural Research, Education and Extension Organization (AREEO) Tehran, Iran*

محمد رضوی - *Iranian Research Institute of Plant Protection (IRIPP), Agricultural Research, Education and Extension Organization (AREEO) Tehran, Iran*

خلاصه مقاله:

چکیده مبسوط مقدمه و هدف: بیماری باکتریایی نواری غلات، که از مهم ترین بیماری های گندم است، در سال ۱۳۶۶ از استان کرمان و سپس از سایر نقاط کشور گزارش شد. برای جلوگیری از بروز خسارت های چشمگیر به این محصول مهم و استراتژیک، انتخاب یا تولید رقم مقاوم یا متحمل به این بیماری، از میان ارقام و لاین های موجود، ضروری است. به همین منظور تعدادی از ارقام و لاین های امیدبخش گندم انتخاب و واکنش آنها در برابر این بیماری، در شرایط گلخانه، مورد ارزیابی قرار گرفت. مواد و روش ها: به منظور غربال ۳۷ رقم و هفت لاین امیدبخش گندم بهاره و پاییزه، به عامل بیماری باکتریایی نواری غلات، آزمایشی در قالب طرح کاملا تصادفی در سه تکرار در گلخانه اجرا شد. در ابتدا، گیاهچه های دو برگی گندم، در شرایط دمایی و رطوبتی کنترل شده، با سوسپانسیون مخلوطی از نه جدایه عامل این بیماری، تهیه شده از مزارع سه استان زنجان، همدان و لرستان و با غلظت ۱۰۸ باکتری در هر میلی لیتر، مایه کوبی شدند. سپس میزان تحمل آنها، براساس میانگین درصد آلودگی برگ ها، ارزیابی شد. مقایسه میانگین، گروه بندی و رتبه بندی ارقام، از حساس ترین تا متحمل ترین ارقام، به روش استیودنت نیومن کیلز انجام شد. یافته ها: براساس نتایج به دست آمده، واکنش ارقام و لاین های امیدبخش به این باکتری متفاوت بود. ارقام میهن، پیشگام و لاین S-۹۲-۱۹ در گروه پنج (آلودگی ۵۰/۱ تا ۷۵ درصد سطح برگ)، به عنوان حساس، ارقام چمران، سایسون، نارین، بم، خلیل، پارسی، وی وک، شبرنگ، چمران ۲، زارع، مروارید، افلاک، یک کراس های روشن زمستانه و بهاره، اراک، کاسکوژن، اروم، بهرنگ، پیشتاز، کرخه، و و لاین های امیدبخش S-۹۱-۱۳، N-۹۱-۱۷، و S-۹۲-۲ در گروه چهار (آلودگی ۲۵/۱ تا ۵۰ درصد سطح برگ)، به عنوان نیمه حساس، ارقام نیشابور، افق، مهرگان، گاسپارد، بهار، رخشان، سیروان، سیوند، شوش، سیستان، برات، گنبد و لاین های امیدبخش S-۹۱-۱۵، N-۹۱-۸، و S-۹۲-۱۷ در گروه سه (آلودگی ۱۰/۱ تا ۲۵ درصد سطح برگ)، به عنوان نیمه متحمل و ارقام بهاران، حیدری، و دنا در گروه دو (آلودگی ۵/۱ تا ۱۰ درصد سطح برگ)، به عنوان متحمل، قرار گرفتند. نتیجه گیری: هرچند بیشتر ارقام گندم مورد بررسی، نسبت به این بیماری حساس هستند، ولی ارقام و لاین های دارای مقاومت نسبی خوب نیز در بین آنها یافت می شود و می توان از آنها برای کاشت و یا در برنامه های به نژادی گندم استفاده کرد.

کلمات کلیدی:

Cultivars response, Iran, Resistance, Susceptibility, Wheat مقاومت، واکنش ارقام

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1401606>

